

„Potęga dobrych słów”

Komu z nas nie jest miło, gdy usłyszy pozytywną uwagę na temat swojego wyglądu, wykonanej pracy czy przygotowanego obiadu?

Kto z nas nie lubi być pozytywnie dostrzeżony? Chwalony?

Chwalenie to sygnał, że zauważyliśmy coś pozytywnego, u dziecka, współmałżonka, kolegi z pracy.

Chwalenie ma działanie motywujące, podnosi naszą wiarę we własne możliwości, buduje przekonanie o własnej sile.

Chwaląc wzmacniamy określone zachowanie.

Motywujemy do dalszego działania lub do powtarzania zachowania, które spotkało się z pozytywnym odzewem.

Świadome chwalenie dziecka przez rodzica buduje w dziecku pozytywny obraz samego siebie, a u rodzica podnosi wiarę w siebie i w swoje kompetencje.

Brak wzmacniania pozytywnych zachowań powoduje ich stopniowe wygaszanie. Pojawiają się wówczas coraz rzadziej, a z czasem dziecko przestaje je przejawiać, nie widzi sensu ich stosowania.

Chwalić powinniśmy zarówno małe, jak i duże gesty. Chwalenie rzeczy małych, motywuje nas do podejmowania wysiłku w rzeczach dużo większych.

Podobnie sprawa wygląda u dzieci, szczególnie u dzieci przejawiających zachowania trudne, nadmierne pobudzenie czy niekontrolowaną impulsywność. Jeśli w potoku „nie najlepszych zachowań” dostrzeżemy przejaw, choćby pojedynczego drobnego gestu, pochwalmy dziecko.

Pozytywne wzmocnienie w postaci pochwały, dobrego słowa, sygnału zauważenia, spowoduje powtarzanie tego zachowania przez dziecko.

Bo przecież każdy z nas potrzebuje dobrego słowa, przytulenia, pochwały czy gestu świadczącego o dostrzeżeniu naszego wysiłku, pracy lub zaangażowania włożonego w wykonanie jakiejś czynności, zachowania czy zleconej pracy.

Jak chwalić, by wzmacniać dobre zachowania?

Pułapki w chwaleniu:

- przekonanie, że dziecko powinno się chwalić za zachowanie idealne, wyjątkowe, dostrzeganie wyłącznie braków i błędów – wystarczającym powodem do chwalenia jest samo pozytywne zachowanie, drobne pozytywne gesty, zachowanie lepsze niż zazwyczaj itp.;

- tendencja do porównywania dziecka z rówieśnikami – chwaląc, warto porównywać dokonania dziecka z jego wcześniejszymi pracami, ocenami, poziomem wiedzy itp., należy oceniać jego zachowanie w porównaniu do zachowania z przeszłości, do stopnia jego nasilenia;

- łączenie pochwały z wychowaniem - „brawo, gdybyś tak zawsze pracował, miałbyś lepsze oceny” – taka pochwała jest przykra, zawstydzająca, chwaląc

oceniaamy tu i teraz, dziecko samo wyciągnie wnioski, że systematyczna praca wpłynie na lepsze oceny, poprawi jego funkcjonowanie.

Chwaląc, starajmy się nie używać słów typu:

- tym razem,*
- w końcu,*
- dzisiaj,*
- zrobiłeś to prawie tak dobrze, jak,*
- o wreszcie,*
- tylko dwa razy w tym miesiącu,*
- widzisz, jak chcesz, to potrafisz,*
- mógłbyś tak zawsze,*
- całkiem nieźle to wykonałeś,*
- tak, ale...*

Spróbujmy sobie wyobrazić, co sami czulibyśmy słysząc takie słowa...

Pierwotnie pozytywny przekaz tej pochwały, traci na sile i znaczeniu.

Pozytywna pochwała skupia się na pozytywach, dlatego należy unikać mówienia o tym, czego dziecko nie zrobiło, ale zwrócić uwagę na to, co pozytywnego udało mu się zrobić i docenić włożony przez niego wysiłek.

By pochwała miała działanie terapeutyczne, powinno się pamiętać o przestrzeganiu kilku ważnych zasad:

- 1. Pochwała powinna być natychmiastowa! Powinna następować zaraz po zauważeniu zachowania dziecka, które chcemy wzmocnić.***

Pochwała odroczone w czasie, traci swoją moc.

2. Chwaląc **opisz co widzisz i słyszysz** zamiast używać ogólników typu: ekstra, super itp.
Dodaj, **jakie emocje w tobie to wywołuje** lub określ cechę, jaką chcesz utrwalić w dziecku, by łatwiej było mu zinterpretować, czy zrobiło coś dobrze, czy źle.
3. **Zwracaj uwagę na drobiazgi** i sprawy z pozoru oczywiste.
4. Postępuj **metodą małych kroków**, zauważaj wszelkie objawy poprawy zachowania.

Jeśli chcemy mieć dobre dziecko, mówmy o nim dobrze. A mówiąc do niego używajmy „dobrych słów”, takich, jakie sami chcielibyśmy usłyszeć.

Słowa mają ogromną moc, zarówno pozytywną jak i negatywną.

Jeśli ktoś systematycznie powtarza nam, że jesteśmy dobrzy, że damy radę, to z czasem zaczynamy w to wierzyć.

Wzrasta poziom naszej odwagi i pozytywny obraz samego siebie.

Pamiętajmy więc, by chwalić nasze dzieci, współmałżonków, kolegów i samych siebie! „Potęga dobrych słów jest w stanie przenosić góry”.

*mgr Agnieszka Hajduk
nauczyciel specjalista*

Bibliografia:

- A. Kolakowski, T. Wolańczyk, A. Pisula, M. Skotnicka, A. Bryńska (2007),
„ADHD – Zespół nadpobudliwości psychoruchowej.
Przewodnik dla rodziców i wychowawców”

- O. Romanowska „Krótka refleksja o chwaleniu, czyli najskuteczniejszej metodzie wychowawczej”

Zdjęcie:

<https://pixabay.com/pl>